Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas). Heinrich Schalek, Alois Herndl. M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 126. Brașovŭ, Miercurĭ 8 (20) Iunie 1888.

Brașovŭ, 7 Iunie st. v. 1888.

Contele Kalnoky, fiindŭ întrebatŭ în comisiunea pentru afacerile esterne a delagațiunei ungare despre stadiulŭ în care se află cestiunea convențiunei comerciale cu România, a rĕspunsŭ că negociările cu România au stagnatŭ câtva timpŭ din causa schimbării cabinetului românŭ. Acésta nu va sĕ ḑică că mai înainte lucrurile mergeau bine. Pe temeiulŭ unei propunerĭ a cabinetului românŭ cu scopŭ de a se reînoi tractatulŭ până la 1891, asupra căreia încă nu s'a pututŭ stabili o înțelegere, se continuă întrevorbirile, dér nu se póte prevedé resultatulŭ lorŭ.

Acésta declarațiă a ministrului de esterne i-a oferitŭ negreșitŭ fóiei guvernamentale din Clușiu prilejulŭ de a se ocupa în numĕrulŭ sĕu ultimŭ de încheierea convenției cu România.

Nu scimŭ decă „Kolozsvar" mai are și alte informațiunĭ, când susține, că guvernulŭ actualŭ românŭ se ocupă mai seriosŭ cu cestiunea încheierii tractatului comercială decât guvernul trecutŭ și că ar fi decisŭ a nu lua în sémă opositiunea ce i se face din partea camerelorŭ comerciale.

Guvernulŭ actualŭ românŭ ceruse adecă opiniunea camerelorŭ de comerciu din ţéră asupra unorŭ cestiunĭ privitóre la convenția comercială și, precum scimŭ, camerele comerciale din Craiova și din Galațĭ nu s'au pronunțatŭ în favórea încheierii unei convențiunĭ. In deosebĭ a accentuatŭ camera din Galațĭ, că comerciulŭ și industria română șĭ-au găsitŭ alte debușeurĭ și că prin urmare România nu este nevoită a încheia cu orĭ-ce prețŭ convențiunea comercială cu Austro-Ungaria.

Numita fóiă susține acum, că camerele comerciale române au avutŭ în vedere numai interesele micei industrii și ale comerciului, nu și interesele agriculturei. Economii îșĭ vêndŭ vitele și grânele lorŭ pentr'unŭ prețŭ de nimicŭ, acésta le convine industriașilorŭ și comercianților, însĕ economii și proprietarii pierd enorm de multŭ, căcĭ o vită cornută, care prețuia sub regimulŭ vechei convențiunĭ 80—100 de lei, acum abia se póte vinde cu 30 lei, pe când articulele industriale și comerciale se vêndŭ scumpŭ.

Din aceste motive — ḑice fóia clușiană, — guvernulŭ actualŭ românŭ este pentru încheierea convenției și nu va lua în considerare protestele camerelorŭ comerciale. Pe când d-lŭ Ionŭ Brătianu și soții sĕi, — adauge „Kol." — n'au fostŭ destulŭ de sincerĭ ba încâtva chiar malițioșĭ față cu cestiunea vamală, Rosetti se ocupă seriosŭ de resolvarea ei.

Mărturisimŭ, că noi ne-amŭ bucura sĕ vedemŭ odată delăturatŭ rĕsboiulŭ vamalŭ, care a causatŭ și causéză atâtea pagube locuitorilorŭ din Ardealŭ și mai alesŭ celorŭ mai apropiațĭ de granițĕ. Dér nu putemŭ sĕ considerămŭ ca unŭ semnŭ bunŭ în privința acésta metoda adoptată de fóia guvernamentală ungurésca de a aștepta totulŭ dela inițiativa guvernului românŭ.

Póte sĕ fiă inclinatŭ ministeriulŭ Rosetti-Carp pentru o aplanare grabnică a cestiunei vamale, dér cum îșĭ închipueşte fóia din Clușiu că se va puté dobêndi acésta aplanare fără concursulŭ guvernului ungurescŭ?

A aștepta dela guvernulŭ românŭ, ca elŭ singurŭ sĕ delăture „cu mână tare" tóte piedecile și sĕ încheie convenția fără ca sĕ i se facă o singură concesiune din partea guvernului ungurescŭ, este mai multŭ decâtŭ naivitate.

Cei ce voiescŭ „seriosŭ" încheierea convenției cu România, trebue sĕ țina sémă de tóte împrejurările și nu potŭ vorbi astfelŭ cum vorbesce fóia guvernamentală ungurésca.

Pentru încheierea unui compromisŭ bunŭ și durabilŭ sunt doi de lipsă. Și noi amŭ dori sĕ nu se trécă cu vederea acésta în cercurile guvernamentale ungurescĭ. Amŭ dori'o cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ suntemŭ sincerĭ partisanĭ ai împăcării economice cu România.

Uneltirile din Șemnițŭ.

Uneltirile contra studenților românĭ din Șemnițŭ se continuă încă și acum. Studentulŭ silvanistŭ Iuliu Moldovanŭ publicase în „Budapesti Hirlap" o declarațiune, prin care desminte în numele studenților românĭ din Șemnițŭ acusările ridicate contra lorŭ din partea foilorŭ ungurescĭ. In urma acestei declarațiunĭ, „Budapesti Hirlap" dela 17 Iunie publică unŭ rĕspunsŭ subsemnatŭ de 14 studențĭ maghiarĭ din Șemnițŭ.

In acestŭ rĕspunsŭ se ḑice între altele, că încă în anulŭ 1885 veni la Șemnițŭ renumitulŭ agitatorŭ daco-românŭ Vasiliu Lucaciu, care totŭ în acestŭ anŭ fŭ condamnatŭ (?) de tribunalulŭ din Baiamare pentru o vorbire agitatóre și care veni la Șemnițŭ cu scopŭ de a cerceta pe fratele sĕu mai micŭ, care pe atuncĭ era studentŭ alŭ academiei. Elŭ profită de ocasiunea acésta pentru a aduna în jurulŭ sĕu pe tinerii academicĭ românĭ în o odaiă separată la otelulŭ „Szöllö". 'I îndemnă la unire, solidaritate și le dete instrucțiune în privința atitudinei ce au s'o observe în viitorŭ. Studenții românĭ dela Academiă, se vede, șĭ-au pusŭ afundŭ la inimă cuvintele lui Lucaciu, căcĭ în adevĕrŭ ei au ținutŭ unulŭ cu altulŭ și țină încă și acum și încă în mĕsură așa de mare, încâtŭ cu cealaltă tinerime nu vinŭ în atingere, la nicĭ unŭ felŭ de petrecere séu mișcare de a celorlalțĭ nu iau parte și, ca și unŭ statŭ în statŭ, ei formézā în sînulŭ tinerimei academice o corporațiune deosebită.

Astfelŭ de fapte — ḑicŭ fanaticii studenți ungurĭ — amŭ observatŭ la ei în timpulŭ mai nou, în urma cărora amŭ și atrasŭ atențiunea poliției asupra purtărei studenților românĭ. Poliția a făcutŭ perchisițiă domiciliară, a confiscatŭ mai multe foi politice și deosebite cărțĭ în carĭ se laudă eroii românĭ, carĭ s'au resculatŭ odată în contra patriei și națiunei ungurescĭ.

Academicii șoviniștĭ încheiă declararea lorŭ cu următórele acusărĭ ridicule: Cătră sfîrșitulŭ lui Aprilie Românii academicĭ s'au adunatŭ în unŭ birtŭ la capĕtulŭ orașului ca sĕ serbeze o ḑi onomastică. Studenții ungurĭ s'au dusŭ după ei și au întratŭ în odaia în care se aflau studenții românĭ. Românii cântau cântece românescĭ, ér Ungurii începură sĕ cânte „Szozat"-ulŭ. La cântarea „Szozat"-ului doi inșĭ dintre studenții românĭ, anume Pușcariu și Berariu, n'au vrutŭ sĕ se ridice în picióre. Studentulŭ academicŭ românŭ Ioanŭ Halerŭ sĕ fi strigatŭ într'o societate: „Pereat Hungaria". Octavianŭ Popŭ sĕ fi disŭ în presența mai multora: „Mĭ-așŭ sugruma copiii, décă ar cuteza sĕ simță unguresce". etc. etc.

Este tristŭ și aruncă o lumină fórte nefavorabilă asupra spiritului de colegialitate alŭ celorŭ 14 studențĭ ungurĭ (n'o fi și câțĭva slovacĭ rătăcițĭ printre ei?) ca sĕ se constitue în societate de polițaĭ față cu colegii lorŭ românĭ. Póte că toc mai acéstă purtare a lorŭ, ce ofenséză sêmțulŭ de colegialitate, îi face pe studenții românĭ a sta la o parte reservațĭ, vĕḑêndu-șĭ de studiile lorŭ.

Dér cu atâtŭ mai tristă apare purtarea celorŭ 14 academicĭ, cu câtŭ, după cum suntemŭ informațĭ din isvorŭ sigurŭ, s'a constatatŭ în modŭ neîndoiosŭ, că acusările lorŭ de mai susŭ nu suntŭ întemeiate pe adevĕrŭ și că purtarea studenților românĭ a fostŭ și este pe câtŭ de corectă pe atâtŭ de leală față cu autoritatea academică și cu colegii lorŭ.

Prin asemenĭ pornirĭ studenții ungurĭ numai sie-șĭ îșĭ dau unŭ atestatŭ de paupertate.

Este ungurescŭ orașulŭ Șopronŭ?

Șoviniștii maghiarĭ din Șopronŭ au avutŭ ḑilele acestea sĕ sufere o mare desamăgire. I-a făcutŭ adecă episcopulŭ catolicŭ Zalka din Raab sĕ se deștepte din ametélă și sĕ vĕdă, câtŭ de departe suntŭ încă de idealulŭ lorŭ de a face și din petri Maghiarĭ.

Cu privire la casulŭ, despre care vrémŭ sĕ vorbimŭ, „Budapesti Hirlap" dela 17 Iunie c. scrie următórele:

„Episcopulŭ din Raab Ioanŭ Zalka fusese ḑilele aceste în Șopronŭ cu scopulŭ ca, amĕsuratŭ obiceiului de până acuma, sĕ împărtășéscă pe tinerii sĕi credincioșĭ cu sacramentulŭ confirmațiunei. Serbarea acésta a datŭ nascere unui evenimentŭ neesplicabilŭ și fórte durerosŭ. Confirmațiunea s'a făcutŭ la 12 Iunie. Orășenii cu micŭ cu mare se grăbiră a merge la biserică ca sĕ audă predica episcopului. Tótă inteligința din orașŭ și comitatŭ, în frunte cu fișpanulŭ, era de față la biserică. Când episcopulŭ se sui pe amvonŭ, biserica gemea de mulțimea ascultătorilorŭ.

Câtŭ de mare fŭ însĕ surprinderea publicului, când acestŭ archiereu neaoșŭ maghiarŭ începŭ sĕ predice *în limba germană*. Nimenea n'a înțelesŭ și nu înțelege nicĭ astăḑĭ, cum s'a pututŭ întempla, ca unŭ archiereu maghiarŭ sĕ predice nemțesce într'unŭ orașŭ ca acesta, unde chiar și în școlile elementare se propune esclusivŭ în limba maghiară. A trecutŭ de multŭ timpulŭ, când Șopronulŭ se numia orașŭ germanŭ. Astăḑ întrégă inteligința din Șopronŭ este maghiară, séu celŭ puținŭ înțelege perfectŭ limba maghiară.

E cu neputință sĕ nu o scie acésta episcopulŭ, e cu neputință ca din propria inițiativă sĕ se fi urcatŭ elŭ pe catedră pentru a rosti acea cuvêntare germană. Intre Maghiarii din Șopronŭ domnesce convingerea, că cineva l'a sfătuitŭ pe episcopŭ sĕ predice în limba germană, probabilŭ sub cuvêntŭ, că astfelŭ va fi mai bine înțelesŭ din partea poporului. In privința acésta însĕ sfătuitorii s'au înșelatŭ fórte tare. Poporulŭ germanŭ din Șopronŭ înțelege pe acela care îi vorbesce în dialectulŭ sĕu; în acelŭ dialectŭ însĕ nu s'a obicĭnuitŭ sĕ se predice. Apoi chiar décă a voitŭ sĕ predice poporului în limba nemțéscă, episcopulŭ ar fi trebuitŭ sĕ predice ungauresce și după elŭ ar fi pututŭ apoi sĕ predice nemțesce vr'unŭ altŭ preotŭ.

Astfelŭ însĕ predica germană numai acelŭ resultatŭ l'a avutŭ, că a întristatŭ pe Maghiarii din Șopronŭ, carĭ au vĕḑutŭ că limba ungurésca, căreia ei după atâtea lupte i-au câștigatŭ primulŭ locŭ în acestŭ orașŭ, încă și înaintea unui asemenea forŭ a căruia chiămare ar fi sĕ lucreze pentru propagarea limbei ungurescĭ se consideră ca unŭ lucru lateralŭ".

Ajunge că fóia șovinistă admite, că locuitorii din Șopronŭ vorbescŭ unŭ dialectŭ nemțescŭ spre a înțelege, că procederea episcopului a fostŭ fórte corectă.

SCIRILE ḐILEI.

Alexics György (alias Dragomir) este numele unui pretinsŭ Românŭ, care a studiatŭ la Aradŭ cu *stipendiu românescŭ*. Din societatea Românilorŭ a fostŭ de multŭ eschisŭ pentru purtarea lui neromânéscă, manifestată la mai multe ocasiunĭ. Acestŭ tipŭ de renegatŭ a scosŭ de sub tiparŭ o carte întitulată „*Magyar elemek az oláh nyelvben*" (Elemente ungurescĭ în limba valahă) pe care Academia maghiară — póte pentru ne mai pomenitele neghiobii cuprinse în ea — a aflatŭ de bine a o premia. Alexicĭ nu cunósce altŭ filologŭ românŭ afară de Cihacŭ. Ortografiile românescĭ nu-i placŭ, fiind-că nu recunoscŭ de ale lorŭ sunetele *gy*, *ly*, *ny*, *ty*. Găsesce o mulțime de cuvinte ungurescĭ, ce ḑice că arŭ esista în limba română, cum d. es. bizolmas, tulșagos, napszam etc. etc., apoi cuvinte ca: ceremonie, filegorie, musai etc., asemenea ḑice că arŭ fi luate de Românĭ din limba ungurésca. Chiar și pe *Cipariu* îlŭ face Ungurŭ, ḑicêndŭ că îșĭ are originea în cuvêntulŭ ungurescŭ *csikhal*. La tóte aceste absurde afirmărĭ le pune vêrfŭ ex-stipendistulŭ Alexics György, susținêndŭ, că elŭ pe calea filosofică a aflatŭ adevĕrulŭ unorŭ aserțiunĭ susținute de Hunfalvi-Rethy despre Românĭ, cu privire la istoria acestora.

***

Se vorbesce că regimentulŭ de infanteriă nr. 62 va fi în curêndŭ *strămutatŭ la Brașovŭ*, ér părțile din regim. de infant. nr. 64, ce se află în Orăștiă și în Sebeșŭ, vorŭ ocupa garnisóna din Alba-Iulia.

***

Conformŭ hotărîrei primăriei din Brașovŭ, sesonulŭ băilorŭ dela *Zizinŭ* se va deschide cu ḑiua de 1 Iulie st. n.

***

Din Bucurescĭ se anunță: *Ministerul de comerciu* a însărcinatŭ pe d-lŭ N. Andreescu sĕ studieze rassele animaleloru micĭ și a celorŭ cornute, sĕ studieze capabilitatea lorŭ de nobilitare; de asemenea sĕ facă observărĭ asupra unei nutrirĭ raționale, care sĕ se întroducă în *têrgulŭ din Constanța*, ce se va deschide încă în anulŭ acesta.

***

Cu diua de 1 Iunie a. c. *administrația postelorŭ române* s'a alăturatŭ din nou *la convenția de pachete postale din Parisŭ* dela 3 Noemvre 1880 și de aicĭ încolo pachetele de postă până la greutatea de 3 klgr. potŭ fi espedate în România sĕu din România, sĕu din ținuturile mai îndepărtate (Bulgaria și oficiile postale c. r. din Turcia).

***

Poliția română din *Botoșanĭ* a arestatŭ pe unŭ óre care Emanuel Merdinger din causă că a *falsificatŭ bancnote.* S'au aflatŭ la elŭ bilete false de câte 20 francĭ până la suma de 70,000 francĭ. Biletele au fostŭ confiscate. In urma rechisițiunei autorității din Botoșanĭ a fostŭ arestatŭ și fratele lui Merdinger în Cernăuțĭ. Amêndoi frații trăescŭ în Cernăuțĭ. Se crede că 'mai au și alțĭ complicĭ.

***

Trenulŭ de mărfurĭ nr. 385, dela *Predealŭ* la *Brașovŭ*, comunică dela 15 l. c. încóce odată pe sĕptĕmână, Vinerea ca trenŭ mixtŭ de mărfurĭ și de persóne. Cu acestŭ trenŭ, care plécă la 5 óre 36 min. diminéța din Predealŭ și sosesce în Brașovŭ la 7 óre 23 min. potŭ călĕtori și pasagerĭ pe cl. II și a III-a.

Din comitate.

(Urmare.)

Comitatulŭ Făgărașului. Comitetulŭ administrativŭ șĭ-a ținutŭ adunarea în 11 Iunie. In luna lui Maiu s'au estradatŭ din acestŭ comitatŭ *721 pașapórte* pentru liberă trecere în România. Din aceste pașapórte 184 suntŭ pe câte unŭ anŭ.

Ca evenimentŭ mai remarcabilŭ se reportéză, că în Tohanulŭ nou séra pe lâ 9 óre nisce necunoscuțĭ au împușcatŭ prin feréstră în casa locuitorului Moise Moșoiu. Glonțulŭ s'a opritŭ însĕ în crucea ferestrei și astfeliu nu s'a întêmplatŭ nicĭ o nenorocire. Trei indivizĭ din acea comună suntŭ arestațĭ ca suspecțĭ.

La scólele confesionale s'au început esamenele la finea lui Maiu; esamenele scóleloru grănițărescĭ și de statŭ au rĕmasŭ pentru luna lui Iunie.

Au rĕmasŭ restanțe cu finea lui Maiu 72.321 fl. 49 cr. dare directă și 4742 fl dare militară. Față cu Maiu a. trecutŭ restanțele dărei directe suntŭ mai marĭ cu 468 fl. 28 cr., ér restanțele dărei militare suntŭ mai micĭ cu 3062 fl. $16^1/_2$ cr.

Comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ. Comitetulŭ șĭ-a ținutŭ adunarea în 15 Iunie sub presidiulŭ fișpanului Desideriu Banffy.

Inspectorulŭ de dare raportéză, că în Maiu anu curentŭ s'a încassatŭ dare mai multŭ cu 1000 fl. ca în Maiu 'a. trecutŭ. In Rodna-vechiă s'a făcutŭ unŭ aruncŭ de dare asupra tuturorŭ locuitorilorŭ din comună pentru susținerea unei *scóle confesionale.* De-órece însĕ legea permite unŭ aruncŭ de dare de 5% numai pentru scolĭ comunale, vice-spanului 'i se impune sarcina de a porni cercetare în privința acésta.

Solgăbirĕulŭ *Iosifŭ* din Rodna-vechiă a neglesŭ în mai multe comune încassarea dărei suplimentare pentru școle, așa că câțiva învĕțătorĭ n'au primitŭ léfa de 5 lunĭ de dile. Din asta causă s'a hotărîtŭ sĕ se trimită pe spesele fisolgăbirĕului unŭ funcțiunarŭ ca sĕ esecueze banii școlilorŭ.

Locuitorii din Borgoprundŭ cerŭ, ca comunicațiunea postală dintre Bistrița și Câmpulungŭ sĕ se aducă în legătură directă cu calea ferată. Cererea acésta s'a înaintatŭ direcțiunei de poste și telegrafe cu observarea, că dela Câmpulungŭ spre Bistrița s'ar puté face acésta; dela Bistrița spre Câmpulungŭ însĕ nu se póte face fără a nu schimba mai întâi mersulŭ trenurilorŭ.

Unŭ raportŭ școlarŭ.

Comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, Iunie 1888.

In sensulŭ statutelorŭ referitóre la reuniunile și conferințele învĕțătorescĭ, subscrisulŭ — după-ce în 27 Maiu mĭ-am datŭ esamenulŭ cu pruncii școlei din Betlénŭ, unde funcționezŭ ca învĕțătorŭ — fui desemnatŭ și atașatŭ pe lângă protopopulŭ și directorulŭ școlarŭ alŭ tractului Ciceu-Cristurŭ pentru a-mĭ câștiga esperiențe și observațiunĭ pe la esamenele școlelorŭ poporalĭ anualĭ gr. cat. Acésta se practică adecă așa, că în totŭ anulŭ umblă la esamene altŭ învĕțătorŭ, astfelŭ că cu încetulŭ se perondéză toțĭ învĕțătorii din unŭ tractŭ.

Astfelŭ déră în 29 Maiu am mersŭ în comuna *Agrieșŭ*, situată sub pólele Cibleșului. Pe acéstă di a fostŭ fixată și conferința învĕțătorésca a reuniunei filiale a învĕțătorilorŭ din tractŭ, precum și sinodulŭ preoțescŭ tractualŭ. După celebrarea s-tei liturgii prin preoții adunațĭ, — la care a pontificatŭ d-nulŭ protopopŭ tractualŭ, asistândŭ învĕțătorĭ și poporŭ numerosŭ și la care observŭ, că învĕțătorulŭ localŭ bine făcea, décă ținea corŭ cu școlarii sĕi, — ne-amŭ adunatŭ cu toții în localitatea școlei.

Aci d-lŭ protopopŭ Gregoriu Pușcariu, ca președintele și conducĕtorulŭ reuniunei învĕțătorescĭ, prin o vorbire potrivită deschide conferința învĕțătorilorŭ, căcĭ acésta s'a ținutŭ mai întâiu. Invĕțătorulŭ Atanasiu Bodea din Borleasa fŭ alesŭ notarŭ *ad-hoc*, luându-șĭ loculŭ la mésă pentru ducerea protocolului conferinței învĕțătorescĭ. In școlă se afla învĕțătorulŭ cu 11 copii de școlă. Tractarea practică cu pruncii presențĭ a temei: „Geografia comunei“ de către învĕțătorulŭ localŭ Horoba a fostŭ îndestulitóre. După acésta s'a ținutŭ esamenulŭ, la care dintre școlarĭ erau de față 16 băiețĭ și 2 fetițe. S'a esaminatŭ din: Religiune, cetitŭ puținŭ din și calculare. Scrisorĭ de esamenŭ, clasificărĭ etc. au lipsitŭ cu totulŭ. Frecuența școlară, după spusele docentelui, a fostŭ fórte slabă. Ar fi fórte de doritŭ și sperămŭ, că fruntașii românĭ ai comunei vorŭ nisui în viitorŭ ca școla acésta sĕ se pună în starea cuvenită, provĕdêndu-o și cu rechisitele baremĭ cele maĭ necesarĭ. Altcum acéstă comună muntenă se află în stare materială fórte bună.

După terminarea esamenului, trimițêndu-se copiii acasă, se continuă conferința cu cetirea disertațiunei „Despre cultura pomilorŭ și deosebitele specii de altuire“ de către d-lŭ Teodorŭ Popŭ, învĕțătorŭ în Ilișiua. Disertațiunea, bună și cu diligință lucrată, a fostŭ cu mare atențiune ascultată din partea celorŭ presențĭ și fŭ viu aplaudată.

Urmă apoi cetirea raportului comitetului centralŭ din Gherla alŭ „Reuniunei generale a învĕțătorilorŭ din jurulŭ Gherlei“ cu privire la activitatea acelei reuniunĭ generale, precum și a reuniunilorŭ filiale din raionulŭ gherlanŭ, despre starea bibliotecei și a fondului reuniunei generale etc. Au solvitŭ cu astă ocasiune: Auxențiu Oprea din Sita 2 fl. restanțe din anii trecuțĭ, ér Sim. Moldovanŭ din Betleanŭ și Iónŭ Boca din Caianulŭ micŭ câte unŭ fl. ca taxă de membri ordinarĭ pe anulŭ curentŭ; aceștĭ banĭ se vorŭ înainta prin presidiu la loculŭ competentŭ în Gherla.

Invĕțătorulŭ din Betlénŭ se insinuă cu cetirea unui tractatŭ despre „Alcoholismŭ și imensele urmărĭ rele ale vinarsului“ fiindŭ însĕ timpulŭ înaintatŭ, cetirea acésta s'a amânatŭ pe viitórea conferință.

S'a fixatŭ loculŭ conferinței învĕțătorilorŭ și sinodului tractualŭ proximŭ în comuna Chiuza. De disertantŭ pentru conf. viitóre s'a alesŭ Auxențiu Oprea, înv. în Sita, disertațiunea s'a lăsatŭ sĕ șĭ-o alégă însușĭ avêndŭ însĕ cu începerea cursului scolarŭ 1888—9 a-o insinua M. On. d-nŭ protopopŭ din Betlénŭ. In comuna conferențiară viitóre învĕțătorulŭ localŭ va ține unŭ tractatŭ practicŭ cu școlarii, după care va urma esamenulŭ și încheiarea cursului școlarŭ. Astfelŭ la 1 óră p. m. conferința învĕțătorésca a reuniunei filiale din tractulŭ Ciceu-Cristurului s'a încheiatŭ prin d-lŭ protopopŭ, care cu vorbe însuflețitóre a îndemnatŭ pe învĕțătorĭ sĕ se silésca din tóte puterile a se cultiva și a fi neîntreruptŭ activĭ, căcĭ numai așa vomŭ înainta. Repețite urărĭ de „sĕ trăiască“ au urmatŭ la adresa noului capŭ și patronŭ alŭ școlelorŭ acestui tractŭ protopopescŭ.

După conferința și agendele învĕțătorilorŭ urmă sinodulŭ preoțescŭ tractualŭ. Sinodulŭ alege cu aclamațiune de notarŭ *ad-hoc* pe d-lŭ Antoniu Precupŭ, preotulŭ din Chiuza. D-lŭ Iónŭ Pursia cetesce disertațiunea „Despre demnitatea și datorințele preotului“, o temă fórte bine lucrată, fŭ ascultată cu mare atențiune și rĕsplătită cu aplause.

La sinodŭ au participat 'și învĕțătorii. S'a discutatŭ asupra bibliotecei tractualĭ și despre mai multe alte lucrurĭ din sfera bisericéscă și școlară de interesŭ comunŭ.

In fine s'a fixatŭ Chiuza ca locŭ alŭ Sinodului viitorŭ deodată cu conferința învĕțătorilorŭ. Sinodulŭ s'a încheiatŭ la 3 óre p. m. (Va urma.)

Literatură.

Unŭ scriitorŭ modelŭ. In numĕrulŭ celŭ mai próspĕtŭ, din 9 Iunie a. c., alŭ diarului „Ilustrirte Zeitung“, redactatŭ în Lipsca, unŭ óre-care Iohannes Kraner, Dumnedeu scie din care parte a lumei, vré sĕ dovedéscă și elŭ ce cunoscințe temeinice are despre némulŭ românescŭ. Cu ce succesŭ, vomŭ vedé mai la vale.

Kraner scrie o noveletă întitulată: „*Pope Fasoluza*, eine rumänische Erzählung“.

Autorulŭ șĭ-ar fi întitulatŭ mai corectŭ lucrarea, décă i-ar fi disŭ: Scornitură. Probabilŭ, că n'a făcutŭ acésta din motivulŭ, ca lumea sĕ-lŭ țină cu atâtŭ mai învĕțatŭ.

După cuprinsŭ istoria ar fi sĕ se petrécă în România. Étă pe scurtŭ, ce spune pricopsitulŭ autorŭ:

In Valea-sĕracă se reparéză o biserică. Popa Fasoluță, vĕduvŭ, în vêrstă cam de 50 anĭ, omŭ prostŭ, dér cu pretențiunĭ de protopópŭ, calicŭ și bețivŭ, care crede numai în țuică, privindŭ mereu la lucrătorii ocupațĭ cu repararea bisericei, se îndrăgesce de o țigancă frumușică de 15 anĭ, Balbassa, pe care o vede ducêndŭ unŭ ciubărelŭ cu varŭ pe capŭ.

Din întêmplare se rupe puntea pe

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Snóve și poveștĭ slavice

Istorisite după F. S. Kraus.

Văcarulŭ voinicŭ și văcuța bălțată.

(Urmare.)

Astfeliu o porniră prin pădure și lăsară drumulŭ de țéră la o parte. Inoptase bine, și văcarulŭ cu văcuța ajunseseră numai până în mijloculŭ pădurei. Văcuța grăi către văcarŭ: „Incalecă pe mine, sĕ te ducŭ, că vĕdŭ mai bine, decâtŭ tine“. Văcarulŭ nu voia sĕ încalece, căcĭ socotia, că văcuța e mamă-sa. Dér văcuța bălțată nu'i da pace, ci îi totŭ dicea, sĕ încalece și sĕ nu'i fiă rușine, căcĭ așa le va merge mai bine. Nicĭ nu încălecase văcarulŭ bine, și văcuța bălțată întinse nișce aripĭ marĭ, se ridică până în norĭ și se lăsă repede într'unŭ fânațŭ. In fânațŭ era o scorbură; lângă scorbură văcuța bălțată se opri și'i dise văcarului: „Du-te pe valea ceea și adŭ fênŭ câtŭ poțĭ tu aduce. In scorbura asta șede unŭ smeu dușmănitŭ cu mine. De nu'lŭ vomŭ ucide e vai de noi“. Audindŭ văcarulŭ una ca asta, se spăriă; îșĭ luă gluga, se duse în livade, o âmplŭ cu fênŭ și se întórse la văcuța bălțată, cu o crosniă bună; după ce-a ajunsŭ la văcuță, cercă sĕ se urce în scorbură, dér nu'i fŭ cu putință. Văcuța bălțată se duse sĕ'i ajute și'i dise: In vêrfulŭ scorburei vei da de-o bortă, bagă totŭ fênulŭ în bortă, dér domolŭ de totŭ, sĕ nu o simță smeulŭ, că de-a simți ceva, ese pe cealaltă bortă dela rădĕcină.“ După ce-a umplutŭ borta de de-asupra, sări din scorbură, se duse în livade și mai aduse o crosniă de fênŭ sĕ umple borta dela rădĕcină. Infundândŭ borta cu fênŭ, de multă grabă a uitatŭ sĕ-șĭ golésca gluga și o aruncă cu totŭ cu fênŭ în bortă. După aceea au datŭ focŭ cu amnarulŭ și așa au scăpatŭ de smeulŭ din scorbură.

După ce-au făcutŭ isprava asta, văcuța grăi către văcarŭ: „Acum putemŭ umbla pe unde ne place, că am ucisŭ pe dușmanulŭ meu celŭ mai rĕu! Și plecară mai departe prin munțĭ. și ajunseră pe unŭ munte înaltŭ, unde piciorŭ de omŭ nu călcase. Văcuța 'i dise văcarului: „Vedĭ tu munții ăștia, toțĭ suntŭ ai mei, i-am moștenitŭ dela biata mumă-mea. Pe muntele ăsta sufletŭ de omŭ nu se póte urca, de nu'lŭ voiu duce eu. Aci ne-omŭ aședa sĕ ședemŭ până ce ți-s'a urî ție“. Astfel trăiră în munțĭ multă, multă vreme, până ce văcarulŭ se făcu tare câtŭ unŭ taurŭ; simțindu-se în putere, i-a disŭ văcuței bălțate: Eu nu mai potŭ trăi aicĭ numai cu tine și singurŭ. Mai bine mĕ ducŭ în lume, sĕ mĕ întêlnescŭ cu vitejĭ de séma mea, că eu nu m'am făcutŭ voinicŭ écă numai așa de florĭ de mĕrŭ.“ Văcuța bălțată îi dise: ,,Bine, du-te; dér ian cércă ântâiu, poțĭ sĕ scoțĭ copaculŭ cela din pământŭ și poțĭ sĕ'i tai tóte crengile dintr'o lovitură“. Văcarulŭ sări sprintenŭ și apucă pomulŭ în brațe; da nu a pututŭ nicĭ sĕ-lŭ mișce. Văcuța bălțată nu'lŭ lăsă sĕ plece în lume ci 'lŭ mai ținŭ șepte anĭ la dênsa; după ce-au trecutŭ șepte anĭ, îi grăi: Ian mai cércă odată, sĕ scoțĭ copaculŭ din rădĕcină“, dér nu a fostŭ în stare și mai rĕmase șepte anĭ la văcuța bălțată. După ce-au trecutŭ șepte anĭ, văcuța grăi către văcarŭ: Ian cércă, nu poțĭ smulge copaculŭ! Văcarulŭ numai odată s'a opintitŭ și a scosŭ copaculŭ, o lovitură lĭ-a datŭ crengilorŭ și tóte au cădutŭ. Văcuța bălțată îi dise: ,,Acum poțĭ sĕ te făleșcĭ, că eștĭ vitézŭ“. Până sĕ plece în lume sĕ se întâlnéscă cu vitejĭ de séma lui, văcuța îi mai grăi: apropie-te și suceste-mĭ cornulŭ ce-lŭ stângŭ, că vei găsi o năframă; scóte-o și o rupe în două: tu ia o jumĕtate, cealaltă lasă-mi-o mie; uite-te în tótă diua la năframă, când vei vedé pete de sânge pe ea, sĕ vii sĕ mĕ îngropĭ; și eu mĕ voiu uita di de di la năframă; când voiu vedé pete de sânge, veni-voiu sĕ te îngropŭ.“ S'au despărțitŭ.

După ce-a ajunsŭ în vale, văcarulŭ întêlni unŭ omŭ, omulŭ măcina pietrii. Văcarulŭ l'a întrebatŭ: „Ce facĭ tu fêrtate?“ Fêrtatulŭ îi rĕspunse: „Nu vedĭ macinŭ pietri. Așŭ măcina bucurosŭ și pe văcarulŭ cela ce îlŭ hrănesce văcuța bălțată; de-așŭ da numai față cu elŭ!“ Văcarulŭ voinicŭ îi dise: „Pe mine mĕ hrănesce văcuța bălțată. Hai la luptă, décă vréi?“ Sfarmă-pietrii sări la văcarŭ. dér văcarulŭ voiniculŭ îi puse o mână în céfă, cu cealaltă îlŭ prinse de picióre, cum îlŭ învĕțase văcuța bălțată, și îlŭ turti de un fag și voia sĕ-l sugrume. Dér Sfarmă-pietri începu a se ruga, sĕ nu-l omóre, că va fi prietinŭ cu elŭ tótă viéța. Văcarulŭ voiniculŭ îlŭ dărui cu viéță și 'lŭ întrebă: „Cum te chiamă pe tine?“ „Sfarmă-Pietri mĕ chiamă!“

Văcarulŭ s'a prinsŭ tovarăș cu Sfarmă-Pietri și au pornitŭ mai departe; mergêndŭ pe drumŭ, întâlniră unŭ omŭ; omulŭ ăsta se ducea în pădure fără se-

care se urcase țiganca și ea cade tocmai pe capulŭ părintelui înfundându-i potcapiulŭ*) până după urechĭ.

Balbassa leșinată, c'o mână frântă, fù transportată mai ânteiu în locuința preotului, care locuință era unŭ adevĕratŭ cotețŭ de găinĭ, ca și biserica.

Preotulŭ de frică sĕ nu ajungă în gura ómenilorŭ, că ține fetița la elŭ, o transportă la bĕtrâna Dinca, promițêndu-i pentru îngrijire 21 *piastri*.

Fasoluță își pune în capŭ sĕ ia pe Balbassa de *preotésă*. Boierii noștri, își dicea elŭ, nu suntŭ toțĭ negri ca și *cafeua* cea turcéscă? Cine le-a pututŭ fi mamă? nu înzadarŭ li se dice *țiganĭ!*

Țiganca mărturisesce părintelui, că ei îi place de Dinicu, care dispăruse de odată în nenorocirea ei, dér în cele din urmă se învoiesce a se căsători cu preotulŭ după ce va trece érna grea și friguróśă.

Aprópe de cununiă, pe care fetița o amână în speranță, că dóră dóră se va reîntórce Dinicu, acesta și rĕsare 'n sat, fără a avé cunoscință unde se află iubita luĭ.

Intr'o séră cântândŭ Dinicu în cârciumă cântecelulŭ *poporalŭ*":

Luna dórme amorósă peste rose, peste crinĭ

ea de afară îi rĕspunde totŭ c'unŭ cântecŭ „poporalŭ"

Te aşteptŭ sĕ vii la mine
Cu-alŭ tĕu zimbetŭ îngerescŭ
Ferice-aș fi lângă tine
Însĕ astădĭ plângŭ cu dorŭ
și mĕ jelescŭ.

Se recunoscŭ, sĕ întâlnescŭ și se facŭ nevĕdutĭ.

Pagubă de cei 21 piastri, suspină Fasoluță a treia di, vĕdêndŭ că Balbassa nu se mai găsesce."

A presenta pe preotulŭ românŭ în figura lui Fasoluță, a susține că décă cineva este negriciosŭ e de origine țigănéscă, a vorbi de preoțĭ *greco-catolicĭ* în România, carĭ pórtă potcapiu; a susține că preoții românĭ, remânêndŭ vĕduvĭ se mai potŭ căsători și potŭ funcționa mai departe; a susține asemenĭ absurditățĭ într'unŭ diarŭ literarŭ și încă în foișóra pentru cultura femeilorŭ: este unŭ *non plus ultra* de temeinică ignoranță și unŭ superlativŭ de grosolană impertinență.

Asemenĭ cunoscințe temeinice despre Românĭ de sigurŭ că vorŭ lumina capetele multora, dér nu asupra Românilorŭ, ci asupra celorŭ ce cu atâta ușurință scriu despre ei.

Kraner ar fi bunŭ pentru unŭ museu de rarităţĭ. „Illustrirte Zeitung" décă are totŭ colaboratorĭ așa învĕțațĭ póte deschide unŭ astfelŭ de museu.

Moșulŭ.

Petrecerĭ.

„Reuniunea Sodalilorŭ Românĭ din *Clușiu*" va arangia o petrecere de véră Lunĭ în 25 Iunie n. c. în favorulŭ fondului sĕu. Inceputulŭ la 6 óre după amédĭ.

Pentru comitetulŭ Reuniunei: Președintele: *Basiliu S. Poddbă.* Secretariul: *Iacobŭ Mureșianu.* Cassariulŭ: *Stefanŭ Havasi.*

Prețulŭ intrărei 60 cr. de persónă. Bilete de intrare se schimbă la casă pre lângă arĕtarea invitațiunei. Mâncare familiele 'șĭ potŭ duce cu sine.

Cu acéstă ocasiune *elevii de mescrii*, susținuțĭ de reuniune, *se vorŭ produce cu declamărĭ* și li se vorŭ *împărți vestmintele de véră.*

Suprasolvirile și alte oferte marinimóse se vorŭ primi cu mulțămită și se vorŭ publica pre cale diaristică.

„Reuniunea pompierilorŭ voluntarĭ" din *Sĕliște* va arangia o petrecere de véră la 13 (25) Iunie 1888, în Mailat. La casŭ de timpŭ nefavorabilŭ în sala școlei române de acolo.

Venitulŭ curatŭ este pentru fondulŭ reuniunii. Intrarea de familiă 1 fl., de persónă 50 cr.

Oferte marinimóse se primescŭ cu mulțumită și se vorŭ cuita pe cale publică.

*) In notă spune autorulŭ, că potcapiulŭ este unŭ coperemêntŭ alŭ capului, înaltŭ, de formă cilindrică, pe care îlŭ pórtă preoții *greco-catolicĭ!*

Sciri polițienesci.

Publiculŭ fumătorŭ se face atentŭ, că resturile de țigărĭ, cu deosebire când este musică și frecvența mai mare pe promenadă, sĕ nu le arunce aprinse pe josŭ, căcĭ prea ușorŭ póte sĕ se aprindă rochile damelorŭ. Sĕ recomandă ca resturile de țigărĭ sĕ le calce cu piciorulŭ.

Erĭ după prândŭ certându-se tăietorulŭ de lemne Eszterke Ferencz cu femeia Kis Ana, a lovit'o pe acésta cu toporulŭ în spinare așa că a cădutŭ pe stradă. Mediculŭ orașului, care s'a trimisŭ spre ajutorŭ, a constatatŭ o rană ușóră. Firesträiéşulŭ, care umbla sĕ se apere cu toporulŭ la arestare, a fostŭ predatŭ judecătoriei de cercŭ.

Insciințare.

Despărțĕmêntulŭ alŭ VII-lea alŭ Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului românŭ își *va ține adunarea sa generală ordinară în 1 Iulie n. c.* la 11 óre diminéța în localulŭ scólei gr. or. din Săliciua de josŭ.

Prin acésta suntŭ poftițĭ dér toțĭ membrii acestui despărțĕmêntŭ și toțĭ aceia, carĭ doresců binele și prosperarea neamului și poporului românescŭ a se presenta în numĕrŭ câtŭ de mare la acea adunare.

Abrudŭ, în 16 Iunie 1888.

Gerasimŭ Candrea,
directorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Berlinŭ, 19 Iunie. — În proclamația *„către poporulŭ meu"* împĕratulŭ Wilhelm II dice:

Chiămatŭ fiindŭ a ocupa tronulŭ tatălui meu, am luatŭ stăpânirea cu încrederea în Dumnedeu. Am promisŭ a fi după esemplulŭ tatălui meu *unŭ principe dreptŭ și blândŭ.* Voiu cultiva pietatea și frica de D-deu, *voiu păzi pacea și voiu ajuta pe cei sĕracĭ și asupriți,* fiindŭ totŭ-odată unŭ *credinciosŭ păzitorŭ alŭ dreptului.* Am încredere în probata fidelitate a poporului prusianŭ. Consciința iubirei reciproce dintre Rege și poporŭ mĕ face sĕ sperezŭ, că Dumnedeu'mĭ va da putere și înțelepciune, ca sĕ îmĭ potŭ împlini chiămarea de regentŭ spre binele și prosperarea patriei.

Potsdam, 19 Iunie. — Erĭ la 11 1/2 óre a sositŭ conductulŭ regalŭ la biserica păcii de aicĭ. Împĕrătésa Victoria după ceremoniă s'a plecatŭ peste coșciugŭ luându-șĭ rĕmasŭ bunŭ dela soțulŭ sĕu. Erau toțĭ adêncŭ mișcațĭ de acéstă scenă. Membrii familiei regale sĕrutândŭ marginea din spre capŭ a cosciugului părăsiră biserica. Cancelarulŭ germanŭ n'a luatŭ parte la înmormêntare din causă, că nu se sĕmția bine în privința sănĕtății.

DIVERSE.

Pentru setea regelui. Se scrie din Roma: Nu este de multŭ de când a întreprinsŭ regele Humbertŭ o vênătóre însoțitŭ de regina și de o mică suită. După ce se afundă regele totŭ mai mult în pădure, fiindŭ urmatŭ de regina în trăsură, fù cuprinsŭ monarchulŭ de o mare sete. Sticlele de apă erau góle și nu se vedea în apropiere nicĭ unŭ isvorŭ. Regina Margherita se scoborî atuncĭ din trăsură, întocmi unŭ coșulețŭ din foi și culese întro clipă o grămadă de fragĭ. Apoi se aședară Maiestățile pe mușchiu și prândiră sub cerulŭ liberŭ.

Chioscŭlŭ poetei Carmen Silva. Carmen Sylva (regina Elisabeta a României) a orênduitŭ sĕ i se construiască unŭ fermecătorŭ chioscŭ. Acesta se află în parculŭ din Sinaia, este alcătuitŭ din trestiă și va avé în curêndŭ aspectulŭ unui tufișŭ de trandafirĭ, deórece este încunjuratŭ de bețe de rosarŭ. In adênciturile păretelui se află colivii cu paserĭ cântărețe, dintr'unŭ unghiu cade cu sgomotŭ apa unei fântâne artesice într'unŭ vasŭ. Apa este parfumată. In mijloculŭ chioscului se află o bancă de muschiu; unei petre de stâncă i s'a dat forma unei mese, pe care va scrie poesii Regina. Pe josŭ se întinde unŭ móle covorŭ de érbă, érŭ unŭ patŭ lucratŭ din găitane de firŭ și atîrnatŭ de douĕ laturĭ învită după lucru la odichnă.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 16 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vênd.	8.51
Argintŭ românescŭ .	„	8.42	„	8.46
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.01	„	10.04
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	109.—	„	110.
Discontulŭ	6 1/2—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	99.30
Renta de hârtiă 5%	86.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	95.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	105.—
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.80
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	125.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.50
Renta de hârtiă austriacă	79.20
Renta de argintŭ austriacă	80.90
Renta de aurŭ austriacă	109.75
Losurĭ din 1860	137.20
Acțiunile băncei austro-ungare	859.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	284.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	28.60
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.02 5/10
Mărcĭ 100 împ. germane	61.97 5/10
Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 3 Iunie st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	90—	91.—
Renta rom. amort. 5%	91.1/2	92.1/2
Renta convert. 6%	89.—	90.—
Impr. oraș. Buc. 10 fr.	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7%	105.—	106.—
„ „ „ 5%	89.3/4	70.1/4
„ „ urban 7%	107.—	107.3/4
„ „ „ 6%	98.—	99.—
„ „ „ 5%	85.1/2	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	945.—	960.—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	220.—	225.—
Ac. de asig. Națională.	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă	16.3/4	17.—
Bancnote austr. contra aurŭ.	2.—	22.—
Aurŭ contra argintŭ sĕu bilete	16.—	16.3/4
Florinŭ valóre austriacă	2.01	2.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

cure, apuca fagii, îi trântia la pămêntŭ și-i crepa dintr'o lovitură. Ei îlŭ întrebară: „Ce facĭ tu pe aicĭ, fêrtate?" Fêrtatulŭ le rĕspunse: „Nu vedețĭ ce facŭ!" Cercŭ sĕ vĕdŭ sunt destulŭ de tare orĭ ba; căcĭ am audițŭ, că umblă prin lume unŭ văcarŭ voinicŭ, ce-lŭ hrănesce văcuța bălțată, de voiu da față cu elŭ, va păți cu mine ce pățescŭ fagii ăștia." Atuncĭ văcarulŭ voiniculŭ îi dise: „Pe mine mĕ hrănesce vaca bălțată; eu sunt gata, décă vréi hai la luptă sĕ vedemŭ care-i mai voinicŭ, eu orĭ tu." S'au luatŭ la trântă, și văcarulŭ voiniculŭ a biruitŭ; dér i-a cinstitŭ viéța și l'a primitŭ tovarășŭ, după ce l'a întrebatŭ cum îlŭ chiamă. „Crépă copacii*) mĕ chiamă." Toțĭ trei merseră mai departe și întâlniră altŭ om; omulŭ ĕsta scobie unŭ stejarŭ și topia fer în scorbură. Văcarulŭ voiniculŭ s'a luptatŭ și cu elŭ; l'a biruitŭ și l'a primitŭ tovarășŭ și l'a întrebatŭ cum îlŭ chiamă. „Topește ferŭ mĕ chiamă"

Fêrtații se sfătuiră, cum sĕ facă sĕ își câștige hrana cu vênatŭ. In diua întêiu se duseră toțĭ patru la vênatŭ, a doua di Sfarmă-Pietri rĕmase, sĕ facă de mâncare pentru amédŭ, și ceilalțĭ trei merseră la vênatŭ. După ce s'au dusŭ fêrtații, Sfarmă-Pietri ațîță foculŭ, puse carnea în frigare, frigarea pe focŭ și începŭ a frige. Cum sta la focŭ, vine Statu-palmă-barbă-cotŭ și grăește cătră Starmă-Pietri: „Dă-mĭ o bucătură de mâncare." Sfarmă-Pietri îi dise: „Ba eu nu țĭ-oiu da, câtă vreme mai potŭ mișca măcarŭ degetulŭ celŭ micŭ." Statu-pălmă-barbă-cotŭ îi dise: Ba mi-i da tu, vrêndŭ ne vrêndŭ, și nicĭ o fărimă nu țĭ-a rĕmâné". Și câtŭ ai clipi din ochĭ, Statu-palmă-barbă-cotŭ sări la Sfarmă-Pietri, îlŭ birui mâncă totŭ ce găsi, de nu mai rĕmase nicĭ o fărimă și se duse.

Când s'au întorsŭ dela vênatŭ fêrtații, întrebară pe Sfarmă-petri, unde 'i mâncarea. Sfarmă-petri nu voia sĕ spună. A doua di rĕmase „Crépă-copacii" sĕ facă de mâncare, dér și elŭ o păți ca Sfarmă-petri. A treia di rĕmase „Topesceferŭ", și o păți și elŭ ca Sfarmă-petri și Crépă-copacii. A patra di îi veni rêndulŭ Văcarului voinicului. Ceilalțĭ trei se duseră la vênatŭ. Mâncările și friptura erau gata. Statu-palmă-barbă-cotŭ veni cu gândŭ sĕ-lŭ păcălescă pe Văcarulŭ-voiniculŭ. Dér văcarulŭ e voinicŭ nu glumă, pune mâna pe Statu-palmă-barbă-cotŭ și'lŭ aruncă câtŭ colo, de-a vĕdutŭ totŭ stele verdĭ; după aceea crepă unŭ fagŭ și 'n crepătură 'i strivi barba lui Statu-palmă-barbă-cotŭ. Fêrtații se întorseră dela vênatŭ și nu se puteau mira deajunsŭ, că au găsitŭ mâncarea gata; întrebară pe văcarulŭ-voiniculŭ: „Dér la tine n'a venitŭ piticulŭ?" Văcarulŭ le rĕspunse: „Cum sĕ nu viă; dér eu nu sunt muere ca voi, l'am învĕțatŭ eu omeniă sĕ mĕ ție minte câtŭ va trăi. De nu credețĭ, ian venițĭ încóce". Dér când sĕ le arate pe Statu-palmă-barbă-cotŭ cu barba în crepătura fagului, pace, nicĭ barbă, nicĭ fagŭ nu a mai găsitŭ; ci a găsitŭ numai urma pe unde a tărîtŭ Statu-palmă-barbă-cotŭ fagulŭ. Astfeliu porniră cei patru fêrtațĭ după Statu-palmă-barbă-cotŭ și mergeau totŭ după urma fagului.

Fêrtații ajunseră la o prăpastiă cu o gaură mare. Stândŭ înaintea prăpastiei văcarulŭ-voiniculŭ dise: „Ian mergețĭ pe aci prin sate și adunațĭ tóte funiile, sĕ ne scoborîmŭ în prăpastiă". Fêrtații așa făcură cum le porunci Văcarulŭ-voiniculŭ, merseră prin sate, sĕ împrumute funii și, după ce le-au strînsŭ pe tóte, se întorseră la Văcarulŭ-voiniculŭ; legară funiă de funiă, și după ce au fostŭ gata tóte, se scoborîră unulŭ după altulŭ.

Așa au ajunsŭ pe tĕrîmulŭ celălaltŭ. Aci era mai întunerecŭ, căcĭ era negură désă; fêrtații rătăciră pe tĕrîmulŭ celălaltŭ până ce au datŭ de unŭ palatŭ mare. Intrară în palatŭ și vĕdură unŭ omŭ cu douĕ capete. Omulŭ cu douĕ capete le grăi: „Care îndrăsnesce sĕ se ia la luptă cu mine?" Sburâ din palatŭ și apucă pe văcarulŭ voiniculŭ. Văcarulŭ îi puse o mână în céfă, ér cu cealaltă 'lŭ apucă de picióre și-lŭ trînti de pămêntŭ; așa de tare l'a trîntitŭ de i s'a făcutŭ unŭ capŭ bucățĭ, alŭ doilea i-a rĕmasŭ întregŭ. Văcarulŭ voiniculŭ mai apucă odată pe Div*) și-lŭ strivi de didulŭ palatului și vrea sĕ-lŭ sugrume. Div începŭ sĕ strige ca unŭ taurŭ, când se vĕdu așa de strîmtoratŭ, și se rugă de voiniculŭ sĕ-i dăruiască viéța, și elŭ îi va dărui palatulŭ și nevasta. Voiniculŭ văcarulŭ se învoi și-i dete drumulŭ. Abia scăpase Div și 'i veni calulŭ într'aripatŭ, Div încălecă pe elŭ și se ridică în vĕzduhŭ. (Va urma.)

*) Identicŭ cu Strîmbă-lemne, la noi.

*) Egalŭ cu uriașŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.